

Programa de Millora de la Formació Inicial dels estudis de mestre i de professorat de secundària de la UIB (PM_FIP)¹

DOCUMENT ESTRATÈGIC I DE PROPOSTES D'INTERVENCIÓ²

OBJECTIU 1

Implicar i comprometre la Universitat, el Govern i la comunitat educativa en la millora del sistema de formació inicial.

LÍNIES D'ACTUACIÓ

1.1. Treballar per a l'aprovació d'un contracte programa entre la Universitat de les Illes Balears i la Conselleria d'Educació i Universitat per a desenvolupar les mesures de millora de la Formació Inicial dels estudis de mestre i de professorat de secundària que afecten a ambdues institucions.

1.2. Crear una Comissió Social de Coordinació per a la millora de la formació inicial del professorat amb la participació de la Universitat, el Govern i la comunitat educativa.

1.1.a) Constitució de la Comissió Social de Coordinació per a la millora de la formació inicial del professorat, que tindrà caràcter consultiu i informatiu i reunir periòdicament. La comissió, que es reunirà periòdicament, comptarà amb la participació de la Universitat, el Govern i la comunitat educativa. Així mateix serà informada del disseny i el desenvolupament del programa i hi podrà realitzar aportacions de millora.

1.2.a) Realització, conjuntament amb la Conselleria d'Educació i Universitat, d'un contracte programa on es contemplin totes les actuacions conjuntes per a la millora de la Formació Inicial dels estudis de mestre i de professorat de secundària i s'especifiquin els pressupostos necessaris i els compromisos de millora.

---

¹ El Programa de Millora de la Formació Inicial dels estudis de mestre i de professorat de secundària de la UIB (PM_FIP) fou aprovat per RESOLUCIÓ del Rectorat del dia 5 de setembre de 2017 (FOU 453 de dia 22 de setembre de 2017).

² Aprovat a la reunió de la Comissió de millora de la formació inicial del professorat no universitari del dia 10 de febrer de 2016 i modificat el dia 9 de maig de 2017. La comissió, fou aprovada inicialment en sessió ordinària del Consell de Direcció de la UIB de 29 de setembre de 2015 i modificada per RESOLUCIÓ del Rectorat del dia 12 de setembre de 2017 (FOU 453 de dia 22 de setembre de 2017).

INDICADORS

1. Nombre de reunions informatives i consultives de la comissió.
2. Nombre d'aportacions de la comunitat educativa incorporades en el desenvolupament del programa.
3. Signatura del Contracte programa entre la UIB i la Conselleria d'Educació i Universitat.
4. Compliment del acords inclosos en el contracte programa: pressupostaris i d'assoliment d'objectius i indicadors.

OBJECTIU 2

Millorar la formació inicial i l'aprofitament acadèmic i dels pràcticums de l'alumnat dels graus d'Educació Infantil i d'Educació Primària i del Màster en Formació del Professorat.

LÍNIES D'ACTUACIÓ

- 2.1. Revisar els plans d'estudis per tal de determinar millores a aplicar-hi en el marc dels plans actuals (redefinició ordre assignatures, millorar les competències informacionals i orientades a la recerca, potenciar la relació i la reflexió sobre la pràctica professional, definir més bé les modalitats de TFG i de TFM, etc.).
- 2.2. Dissenyar propostes de millora i canvi de les Ordres ECI referides als estudis de mestre d'infantil i de primària i del professorat de secundària, perquè la Facultat d'Educació les vehiculi a través de la Conferència de degans i el Rectorat a través de la CRUE i el Ministeri d'Educació, Cultura i Esports.
- 2.3. Millorar la formació del professorat dels estudis. Caldrà elaborar i implementar un Pla de formació permanent del professorat que hi imparteix docència i que és el responsable de la formació inicial dels mestres i dels professors de secundària.
- 2.4. Adoptar noves formes de coordinació de tot el professorat per tal de fer-los més eficients i dotar-los de condicions materials, assessorament tècnic i de temps.
- 2.5. Millorar els processos d'assignació de professorat permanent, revisant el perfil del professorat que imparteix docència i millorar el sentiment de pertinença i d'identificació del professorat que imparteix docència als estudis.
- 2.6. Flexibilitzar el disseny dels horaris i l'assignació de docència de les assignatures per tal que una part d'aquesta docència pugui ser realitzada per docents no universitaris en exercici i establir un sistema de selecció de professorat associat que garanteixi la seva formació i vinculació amb la pràctica docent. La Conselleria d'Educació i Universitat haurà d'establir els mecanismes necessaris perquè aquest tipus de professorat pugui simultaniejar la docència al seu centre i la docència a la Universitat.
- 2.7. Establir una xarxa d'escoles formadores/col·laboradores i un programa de centres pilot d'innovació docent en conveni amb la UIB i un sistema que garanteixi que les pràctiques docents es facin en centres de referència reconeguts pel seu

caire innovador, els components inclusius i per un projecte educatiu de centre consolidat.

2.8. Revisar el funcionament dels actuals pràcticums i dissenyar mesures de millora a partir de la feina conjunta entre el professorat de la Universitat i el professorat dels centres de referència.

2.9. Revisar i reestructurar el sistema de reconeixement de les hores de tutoria de les pràctiques del professorat de la UIB i dels docents dels centres formadors/col·laboradors. Així mateix, s'ha de revisar el sistema de pagament als centres que acullen alumnes de pràctiques.

2.10. Fomentar les metodologies innovadores entre el professorat de la UIB mitjançant la convocatòria d'ajuts per a la recerca i la innovació en la formació dels mestres i dels professors de secundària, sempre prioritzant la participació de docents no universitaris destinats a l'etapa educativa corresponent.

2.11. Establir mecanismes de coordinació entre el professorat de la UIB i el de centres educatius.

2.12. Aconseguir una més gran implicació, en els programes formatius dels graus i del màster, del professorat de la UIB que hi imparteix docència.³

2.13. Dissenyar i implementar un programa pilot amb la possibilitat d'incloure-hi innovacions docents (en el cas dels estudis de mestre: doble titulació, docència en anglès, etc., i en ambdós casos es poden experimentar sistemes com les rutes flexibles, la formació centrada en l'escola, la formació en alternança, etc.).

2.14. Aconseguir la unificació progressiva de l'assignació a un mateix professor/a de la UIB dels distints pràcticums i del TFG d'un mateix alumne.

EINES I INSTRUMENTS

2.1.a i b) Creació d'una comissió, en el marc de la Facultat d'Educació, per a la millora dels actuals plans d'estudis i per dissenyar propostes de millora de nous plans d'estudis a partir de l'anàlisi de totes les estructures organitzatives possibles.

2.3.a) Disseny i implementació d'un pla de formació per al professorat de la UIB (permanent i associat), que garanteixi la millora de la qualitat de la formació, basat en la innovació, la coordinació docent, la personalització dels estudis i la millora de les pràctiques docents en els centres educatius.

2.4.a) i 2.12.a) Optimització del sistema de coordinació entre tot el professorat dels estudis de formació de docents (a partir dels mateixos Consells d'Estudis) per tal de millorar el sentiment de pertinença i d'identificació del professorat que imparteix docència als estudis. Per potenciar-ho es millorarà el sistema de coordinació existent i en cada curs acadèmic es realitzarà un seminari de presentació i intercanvi dels projectes de recerca i innovació en la formació dels mestres i dels professors de secundària.

---

³ Conèixer el parer d'aquest professorat és el primer que s'ha de fer per enllestir un programa amb perspectives d'èxit. Cal assenyalar que el projecte «La millora de la formació inicial dels mestres. La visió del professorat dels graus d'Infantil i Primària de la UIB», presentat a la convocatòria de Projectes d'innovació i millora de la qualitat docent 2015-16 de la UIB, es marca aquest objectiu.

2.5.a) Implementació d'un sistema de coordinació entre tots els departaments que imparteixen docència als estudis de formació de docents de la UIB per tal de revisar el perfil del professorat permanent que hi imparteix docència; i establir criteris mínims per a l'adscripció tenint en compte factors de perfil i experiència professional molt específics, relacionats amb les característiques de l'assignatura a impartir a l'etapa educativa per a la qual es prepara als docents.

2.6.a) Disseny i implementació d'un sistema de disseny horari i de combinació de professorat permanent amb professorat col·laborador, que permeti que hi hagi docents en actiu que puguin fer part de la docència d'una assignatura assignada a un professor permanent.

2.6.b) Disseny i implementació d'un sistema de selecció de professorat associat, coordinadament amb la CEU, que permeti que els millors docents en actiu puguin impartir docència a la UIB sense deixar la seva plaça en el sistema educatiu. El nou sistema ha de tenir en compte factors de perfil i experiència professional molt específics i relacionats amb les característiques de l'assignatura a impartir.

2.7.a) Creació, conjuntament amb la CEU, d'una xarxa d'escoles formadores/col·laboradores, formada per centres de referència reconeguts pel seu caire innovador, els components inclusius i per un projecte educatiu de centre consolidat.

2.7.b) Implementació d'un programa d'assessorament integral d'un conjunt de centres pilot de primària i secundària públics tutelats per la UIB en cada una de les illes (malgrat que la implantació sigui de forma progressiva). La investigació acció serà el vehicle per experimentar metodologies i innovacions que es puguin generalitzar a altres centres educatius a mitjà termini. Aquests centres seran també referent per a la realització de pràctiques educatives de llarga o curta durada.

2.8.a) Creació d'un equip estable de professors tutors de pràctiques de la UIB, amb el qual es prevegi la coordinació entre tots els tutors, i entre aquests i els dels centres docents.

2.8.b) Disseny i implementació d'un sistema per organitzar les pràctiques a partir de la feina conjunta entre el professorat de la Universitat i el professorat dels centres de referència.

2.9.a) Creació d'un nou sistema de reconeixement de les hores de les tutories de les pràctiques del professorat de la UIB i dels docents dels centres formadors/col·laboradors.

2.9.b) Creació d'un nou sistema de pagament i reconeixement als centres que acullen alumnes de pràctiques.

2.10.a) Realització d'una convocatòria específica d'ajuts per a la recerca i la innovació en la formació dels mestres i dels professors de secundària, amb la qual s'incentivi la participació de membres de la UIB i dels centres educatius en projectes conjunts.

2.11.a) Realització de seminaris, de forma periòdica, per a la coordinació i l'intercanvi entre el professorat de la UIB i el de centres educatius.

2.13.a) Realització d'un programa pilot per a la formació del professorat (itinerari formatiu semipresencial en el marc de Campus Extens adreçat especialment a les illes de Menorca, Eivissa i Formentera, doble titulació, docència en anglès, etc.).

2.1.4.a) Racionalització i coordinació d'un sistema d'assignació de pràcticums i TFG per tal d'assignar l'alumne a un mateix professor/a en tots els processos de pràcticums i del TFG.

INDICADORS

1. Millora de la satisfacció i dels resultats dels programes formatius a partir de la introducció de millores en els plans d'estudis.
2. Augment del nombre d'accions formatives realitzades en el marc del pla de formació del professorat. Es mesuraran també els indicadors de l'avaluació dels resultats i de l'impacte de cada una de les accions formatives.
3. Augment del nombre de professorat permanent que respon al perfil necessari per a aquest tipus de formació.
4. Augment del nombre de professorat associat vinculat a la docència en l'etapa educativa de la qual imparteix docència a la UIB i que respon al perfil necessari per a aquest tipus de formació.
5. Nombre de professorat no universitari en actiu que s'incorpora per fer una part de la docència d'una assignatura assignada a un professor permanent.
6. Increment del nombre de docents vinculats als mateixos centres docents (associats) fins a arribar a un percentatge del 25% en cada un dels cursos i grups.
7. Increment del nombre d'alumnes que poden accedir a realitzar les pràctiques en el marc d'escoles formadores/col·laboradores, i/o del centre pilot.
8. Nombre i qualitat de les innovacions experimentades al centre pilot.
9. Nombre i qualitat de les innovacions generalitzables a partir de les experimentacions realitzades al centre pilot.
10. Qualitat dels resultats fruit de les accions del centre pilot: millora dels resultats educatius, millora en el procés de tutorització d'alumnat en pràctiques, etc.
11. Augment del nombre d'accions de coordinació entre el professorat tutor de pràctiques de la UIB. Es mesuraran també els indicadors de l'avaluació dels resultats i de l'impacte d'aquestes accions de coordinació.
12. Augment del nombre d'accions de coordinació entre el professorat de la UIB i els docents dels centres formadors. Es mesuraran també els indicadors de l'avaluació dels resultats i de l'impacte d'aquestes accions de coordinació, així com l'avaluació del desenvolupament del pràcticum.
13. Nivell de satisfacció dels sistemes de reconeixement de les hores de tutories de les pràctiques del professorat de la UIB i dels docents dels centres formadors/col·laboradors.
14. Nivell de satisfacció i d'impacte en la millora del centre educatiu del sistema de pagament i reconeixement als centres que acullen alumnes de pràctiques.
15. Nombre de projectes de recerca i innovació en la formació de mestres i professors i impacte corresponent.

16. Nombre de seminaris realitzats per a la coordinació i l'intercanvi entre el professorat de la UIB i el de centres educatius, i nombre d'usuaris que hi participen. Es mesuraran també els indicadors de l'avaluació dels resultats i de l'impacte d'aquests seminaris.
17. Valoració positiva en els resultats d'avaluacions pel que fa a la coordinació de cada un dels estudis, respecte dels indicadors inicials.
18. Valoració positiva en els resultats i impacte del Seminari de presentació i intercanvi dels projectes de recerca i innovació en la formació dels mestres i dels professors de secundària.
19. Millora de la satisfacció i dels resultats del programa formatiu de docents a partir de la implementació del programa pilot amb innovacions docents.
20. Nombre d'assignacions a un mateix professor/a dels distints pràcticums i del TFG aconseguits.

OBJECTIU 3

Millorar el sistema d'accés als graus i el nombre d'alumnes per grup.

LÍNIES D'ACTUACIÓ

- 3.1. Estudiar la possible disminució de l'oferta de nombre de places de nou accés i dedicar els recursos a assolir una formació de més qualitat i més personalitzada.
- 3.2. Establir criteris selectius en relació amb l'alumnat, posant l'accent en la qualitat més que en la quantitat. Es tracta de facilitar l'accés a l'alumnat més interessat i capaç per exercir la professió, d'acord amb el nombre de professionals que demana el sistema educatiu.
- 3.3. Formar grups més reduïts, abaixant les ràtios/aula de cada un dels grups.

EINES I INSTRUMENTS

- 3.1.a) Creació d'una comissió per estudiar la reducció de l'oferta d'alumnes de nou accés a l'illa de Mallorca.
- 3.2.a) Augment del nombre d'alumnes d'entrada en primera preferència d'estudi als graus de mestre d'infantil i primària i de professorat de secundària, mitjançant accions dutes a terme per la Universitat per captar aquests estudiants mitjançant el POTU.
- 3.2.b) Implementació d'un sistema que garanteixi que l'alumnat que accedeixi als estudis de mestre d'infantil i de primària hagi obtingut a la selectivitat almenys un 5 en els exàmens de llengua catalana i castellana.
- 3.2.c) Disseny i implementació d'un sistema experimental de selecció de l'alumnat que vulgui accedir als estudis de mestre. Aquest sistema haurà d'incloure una prova de matemàtiques i de llengua catalana i castellana.
- 3.3.a) Reducció del nombre d'alumnes per grup fins a un màxim de 40 alumnes a Mallorca i de 15 alumnes a les altres seus, alhora que es realitzi un estudi per valorar la reducció de l'oferta de places de nou accés.

INDICADORS

1. Disminució de l'oferta d'alumnes de nou accés.
2. Augment del nombre d'accions i del nombre d'usuaris a les accions realitzades pel POTU per a la captació d'estudiants en primera preferència.
3. Augment del nombre de titulats respecte del nombre d'alumnes matriculats nous, de les diferents cohorts, per a les dues titulacions de mestre.
4. Augment de les qualificacions de català i castellà entre l'alumnat dels graus de mestre.
5. Millora en la idoneïtat de l'alumnat del Màster en Formació del Professorat, especialment pel que fa a aptituds (empatia, comunicació, treball en equip) i la predisposició a l'ensenyament i la comprensió del món que l'envolta.
6. Augment del nivell de satisfacció de l'alumnat i del professorat en relació amb el nombre d'alumnes per grup.

OBJECTIU 4

Relacionar el sistema de formació inicial amb els processos de la selecció i inscripció del professorat als llocs de treball.

LÍNIES D'ACTUACIÓ

- 4.1. Establir sistemes de coordinació entre la formació inicial dels docents i els sistemes de provisió de llocs de treball.
- 4.2. Participar i col·laborar en el disseny i implementació de sistemes d'accés a la docència, lligats a la pràctica professional i a la seva avaluació, a partir de la col·laboració entre el professorat experimentat dels centres educatius i els professors de la UIB.

EINES I INSTRUMENTS

4.1.a i b) Creació d' una Comissió de coordinació entre la Universitat, la Direcció General d'Innovació i Comunitat Educativa i la Direcció General de Personal Docent per tal de millorar els sistemes de provisió de llocs de treball, la participació del professorat no universitari en les tasques de professorat associat i les possibilitats de creació de places de professorat vinculat. S'establiran vies de col·laboració per formular un nou conveni de pràctiques per tal que els alumnes es derivin a centres en el marc de la xarxa d'escoles formadores/col·laboradores. També es col·laborarà en el disseny i implementació de sistemes d'accés a la docència, lligats a la pràctica professional i a la seva avaluació.

INDICADORS

1. Millora en la satisfacció i en els resultats dels equips docents com a fruit de la implementació de canvis en el sistema de provisió de llocs de treball.
2. Nombre de places de professorat associat creades en el marc del conveni.
3. Avanços en la creació de la figura de professor vinculat.

4. Nombre d'alumnes que gaudeixen de pràctiques formatives en centres de la xarxa d'escoles formadores/col·laboradores.

OBJECTIU 5

Desdibuixar les fronteres entre formació inicial i continuada.

LÍNIES D'ACTUACIÓ

5.1. Establir un sistema de coordinació permanent entre la Universitat, la Conselleria d'Educació i Universitat, els sindicats, les associacions professionals de docents i els mateixos centres per tal de coordinar la carrera professional dels docents.

EINES I INSTRUMENTS

5.1.a) Creació d'un mecanisme de coordinació entre la Facultat d'Educació i la direcció del Màster en Formació del Professorat amb el Servei d'Oferta Formativa i Infraestructures de la Direcció General de Formació Professional i Formació del Professorat, els sindicats, les associacions professionals de docents i els mateixos centres per al disseny d'un nou sistema de carrera professional.

INDICADORS

1. Avanços en la implementació d'un nou sistema de carrera professional dels docents.

OBJECTIU 6

Implementar polítiques de revaloració social dels docents.

LÍNIES D'ACTUACIÓ

6.1. Dissenyar un pla de valorització social dels docents amb la participació de les administracions i la comunitat educativa.

EINES I INSTRUMENTS

6.1.a) Realització d'un Pla de valorització social dels docents en el marc de la Comissió Social de Coordinació per a la millora de la formació inicial del professorat i amb la col·laboració de l'Administració, el Consell Escolar de les Illes Balears i tota la comunitat educativa.

INDICADORS

1. Millora en la percepció social de la professió docent.